

2. UČENIK UME DA PRETVORI IZNOS JEDNE VALUTE U DRUGU PRAVILNO POSTAVLJAJUĆI PROPORCIJU

Već smo u delu algebra i funkcije govorili o proporcijama, pa nije loše da se podsetite te priče....

203. За 100 долара може се купити 72 евра. Колико евра се може купити за 75 долара?

Прикажи поступак.

За 75 долара може се купити _____ евра.

Rešenje:

$$\begin{array}{l} \uparrow 100 \text{ dolara} \\ \uparrow 75 \text{ dolara} \end{array} \quad \begin{array}{l} \uparrow 72 \text{ evra} \\ \uparrow x \text{ evra} \end{array}$$

Sad pratimo smer strelica i pravimo proporciju:

$$x : 72 = 75 : 100$$

$$x \cdot 100 = 75 \cdot 72$$

$$x = \frac{\overset{3}{\cancel{75}} \cdot 72}{\underset{4}{\cancel{100}}}$$

$$x = \frac{3 \cdot \overset{18}{\cancel{72}}}{\underset{4}{\cancel{100}}} \rightarrow x = 3 \cdot 18 \rightarrow \boxed{x = 54 \text{ evra}}$$

Za 75 dolara može da se kupi 54 evra.

201. Зорана жели да преко интернета купи књигу која кошта 52,99 долара. Виртуелна књижара омогућава плаћање у еврима, при чему 1 долар вреди 0,75 евра. Којом пропорцијом ће Зорана претворити доларску цену књиге у цену у еврима?

Заокружи тачан одговор.

a) $0,75 : 52,99 = x : 1$

б) $1 : 52,99 = 0,75 : x$

в) $1 : x = 52,99 : 0,75$

г) $x : 52,99 = 1 : 0,75$

Rešenje:

Najpre mi napravimo proporciju

$$\begin{array}{l} \uparrow 52,99 \text{ dolara} \\ \uparrow 1 \text{ dolar} \end{array} \quad \begin{array}{l} \uparrow x \text{ evra} \\ \uparrow 0,75 \text{ evra} \end{array}$$

$$1 : 52,99 = 0,75 : x$$

Dakle, odgovor koji treba zaokružiti je pod **б) $1 : 52,99 = 0,75 : x$**

a) $0,75 : 52,99 = x : 1$

б) $1 : 52,99 = 0,75 : x$

в) $1 : x = 52,99 : 0,75$

г) $x : 52,99 = 1 : 0,75$

202. Вукан је у Лондону хтео да купи МПЗ плејер за 47 фунти. Он у Србији може да купи сличан плејер за 5 800 динара. Једна фунта вреди 118 динара. Где је плејер скупљи и за колико динара?

Прикажи поступак.

Плејер је скупљи у _____ за _____ динара.

Rešenje:

Najpre da izračunamo cenu u Londonu.

1 funta вреди 118 динара, а 47 funti онда вреди $118 \cdot 47 = 5546$ динара.

Dakle: **cena plejera u Londonu je 5546 динара.**

Cena plejera u Srbiji je 5800 динара.

Jasno je da je u Srbiji cena veća i to za: $5800 - 5546 = 254$ динара.

Plejer je skuplji u Srbiji za 254 динара.

204. Сандра иде код рођака у Швајцарску и потребно је да купи 400 франака. Уштедела је 200 евра. За један евро може да купи 1,25 франака, а један франак вреди 82 динара. Колико још динара са рачуна треба да подигне Сандра да би за евре и динаре укупно купила 400 франака?

Прикажи поступак.

Сандра треба да подигне са рачуна још _____ динара.

Rešenje:

Najpre da vidimo koliko je 200 evra u francima:

1 evro je 1,25 franaka pa je онда 200 evra u francima $200 \cdot 1,25 = 250$ franaka.

Sandra ima 200 evra, odnosno 250 franaka.

Pošto joj je potrebno 400 franaka, а има 250, треба јој **još 150 franaka.**

Sa рачуна подиже динаре. Значи, треба да израчунемо колика је вредност 150 franaka u dinarima.

1 franak вреди 82 динара, а 150 franaka вреди $150 \cdot 82 = 12300$ динара.

Odgovor na postavljeno pitanje je:

Sandra treba da podigne sa рачуна još 12 300 динара.

205. Ако једна норвешка круна вреди 12,50 динара, а један евро 105 динара, колико вреди 10 евра у норвешким крунама?

Прикажи поступак.

10 евра вреди _____ норвешке круне.

Rešenje:

Podatak da je **1 evro = 105 dinara** nam govori da je **10 evra = $105 \cdot 10 = 1050$ dinara**

E sad, pošto znamo da je **1 kruna = 12,50 din** jednostavno podelimo **$1050 : 12,5 = 84$ krune**

Zaključujemo da:

10 evra вреди 84 norveške krune.